

De foto op het dressoir

Op het dressoir in oma's woonkamer staat een zwart-wit foto in een vergulde lijst. Het stel op de foto – de grootouders – staat omarmd voor het ouderlijk huis, gefotografeerd in februari 1948 na hun huwelijk. Zijn donkergrijze wollen uniformjas hangt ietwat losjes over zijn schouder, een nog tastbaar overblijfsel van zijn militaire diensttijd. Zij draagt een met de hand genaaide jurk, gemaakt van oude gordijnen; luxe was schaars in de jaren van de wederopbouw.

In de hoek van de foto is nog net een plakkaat zichtbaar: "Herbouw Europa – Eendracht maakt macht". Die woorden stonden ook op affiches in hun straat in Valkenburg, waar huizen herbouwd werden en brokken puin herinnerden aan de oorlog die iedereen liever was vergeten. Grootmoeder vertelde ooit dat ze dagelijks bij burens op een krakende radio naar het nieuws luisterde over de Marshallhulp en de vorming van de NAVO.

Toen de dagen stil en de kinderen uit huis waren, keek oma naar de foto alsof ze opnieuw dat moment beleefde. 'Toen wist ik,' zei ze, 'dat we meer waren dan overleven, we waren bouwers van iets nieuws.'

Haar kleinkinderen zagen de foto vaak achteloos. Een decorstuk tussen porseleinen engelen en vergeelde ansichtkaarten. Maar voor haar was het een kompas. Wanneer de winter haar herinneringen ijskoud maakte, trok ze een stoeltje bij de foto en luisterde w naar de stilte. En in die stilte hoorde ze hem nog steeds: 'We hebben gewonnen, Marie – niet de oorlog maar het leven.' En als dan één van de kleinkinderen vroeg hoe oma wist dat alles goed zou komen, dan antwoordde ze met een glimlach, kijkend naar de foto: 'Omdat liefde zich niet laat vangen en bombarderen, kind. Liefde kruipt tussen kieren van kapotte huizen en brokstukken en vindt altijd een weg naar morgen.' En toen ze haar einde voelde naderen, sprak ze zacht: 'Neem deze foto mee, als ik er niet meer ben. En vergeet niet: uit stilte groeit kracht.'

Zo maar een verhaaltje over een foto op een dressoir. Maar het had net zo goed over iets anders kunnen gaan zoals een brief, een dagboek, een medaillon of broche, een kledingstuk, een lied dat vaak gezongen werd en herinneringen oproept, een verhaal, een familietraditie, een

poster of affiche, een bidprentje, een videoband of film, een anekdote, enz.

Ze zijn veel meer dan alleen maar afbeeldingen of voorwerpen. Het zijn historische tijdvensters met persoonlijke en emotionele verhalen die een kijk geven op het leven van toen. Een kijk in het verleden, verteld door degene die het zelf beleefd heeft en dit verhaal doorgeeft aan de toekomst.

Daarom verzamelen wij als heemkundevereniging allerlei beeldmateriaal en voorwerpen. Maar het krijgt pas echt waarde als we ook het verhaal achter dat stukje papier, cellulose of voorwerp kennen.

Wij komen graag bij u langs om foto's of films of videobanden te digitaliseren en het verhaal vast te leggen voor ons archief. Op deze wijze kunnen we de mensen, gebeurtenissen en verhalen verzamelen en vastleggen die ons dorp gevormd en kleur gegeven hebben.

Wij wensen u veel leesplezier met deze extra dikke uitgave van Ad Golam!

Namens Heemkundevereniging Schin op Geul,
John van Weersch